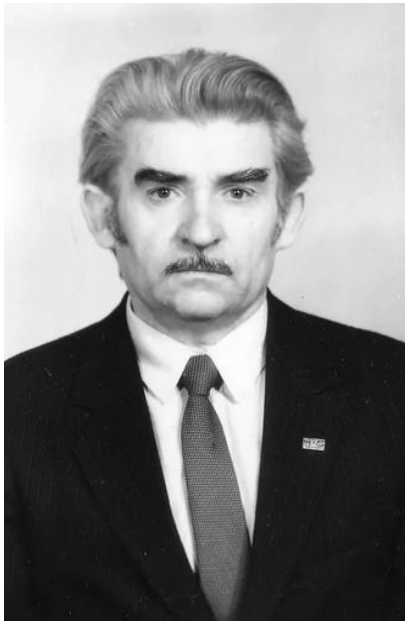
Хворост Василь Іванович. *Енциклопедія Сучасної України* (2026)
ISBN: 966-02-2074-X
DOI: 10.5281/zenodo.20398036

ХВО́РОСТ Василь Іванович (12. 12. 1936, с. Березовка, нині Ростовської обл., РФ — 07. 07. 2014, Дніпропетровськ, нині Дніпро) — графік. Батько *А. Хвороста*. Премії Всеукраїнського благодійного науково-культурного фонду імені Т. Шевченка (1994), імені М. Паніна (2011). Диплом 2-го ступеня Всеукраїнського конкурсу мистецтва книги (Дніпропетровськ, 1994), дипломант Міжнародного конкурсу екслібриса «Леся Українка та родина Косачів в екслібрисі» (с. Колодяжне Волинської обл., 2003). Член НСЖУ (1975), НСХУ (1980). Закінчив Український поліграфічний інститут у Львові (1967; викл. В. Овчинников, *О. Попов*). Відтоді — викладач дитячої художньої школи м. Вільногірськ (Дніпропетровська обл.). Від 1969 — у Дніпропетровську. Від 1983 — у Дніпропетровському художньому училищі: 1983—89 — директор. Працював художнім редактором видавництв «Промінь» (1969—91), «Січ» (1991—97), «Поліграфіст» (1997—2002). Оформив та проілюстрував понад 400 видань, зокрема «В степи под Херсоном» Ф. Залати (Дн., 1969), «Ганка» М. Карплюка (К., 1973), «Чолом тобі, Славутичу» (1982), «Історія Нової Січі, або останнього Коша Запорозького» А. Скальковського (1994), «Ув'язнені пісні України» (1998), «Легенди древніх греків» З. Кравченко, «Вінчальна ікона» (обидві — 2001) та «Бердянські зорі» (2002; усі — Дніпропетровськ) Г. Бідняка. Х. — пристрасний пропагандист, тонкий знавець і майстер графічної мініатюри — екслібриса. Від 1964 виконав близько 400 книжкових знаків, значна частина яких інтерпретує мотиви петриківського розпису, а також присвячена подіям 2-ї світової війни, шевченківській тематиці. Виконав галерею графічних портретів письменників: Т. Шевченка, Д. Яворницького, І. Драча, земляків Н. Нікуліної, Г. Бідняка, В. Веретеннікова та ін. Створював роботи, переважно приурочені Дніпропетровську, його історії та сучасності. Від 1978 — голова Дніпропетровського регіонального клубу екслібриса та графіки «Кобзар». Організував близько 80 виставок екслібриса й графіки, написав десятки статей. 1993 видав сувенірний альбом «Шевченкіана в екслібрисі» українською, англійською, французькою та німецькою мовами, 1999 — календар з шевченківськими екслібрисами до 180- та 185-річчя від дня народження Т. Шевченка. 1989 передав Українському фонду культури 50 творів живопису та графіки художників України та РФ, серед яких роботи В. Лопати, О. Губарева, А. Потапенка, Ф. Клименка, В. Філоненка. Х. — автор проєкту Літературної світлиці поета Г. Бідняка в школі м. Марганець (Дніпропетровська обл., 2000). Учасник обласних, всеукраїнських, всесоюзних та зарубіжних мистецьких виставок від 1966. Персональні — у Дніпропетровську (1971, 1973, 1978, 1982, 1986, 1996, 2000—01), Березовці (1971, 1982), Москві (1976), Вільнюсі (1985), Кутершлені (Німеччина, 1998). Деякі роботи Х. зберігають у Національному музеї історії України в 2-й світовій війні, Музеї книги та друкарства України (обидва — Київ), Дніпровських художньому та історичному музеях, Павлоградському історико-краєзнавчому музеї, Музеї історії міста Кам'янського (обидва — Дніпропетровська обл.), Музеї-заповіднику «Слово о полку Ігоревім» (Новгород-Сіверський Чернігівської обл.), Міському музеї м. Слівен (Болгарія), Музеї образотворчого мистецтва (Москва), Музеї-панорамі «Сталінградська битва» (Волгоград, РФ).

Основні твори

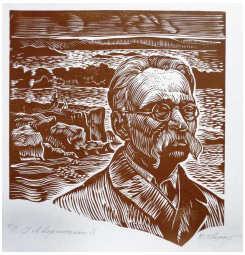
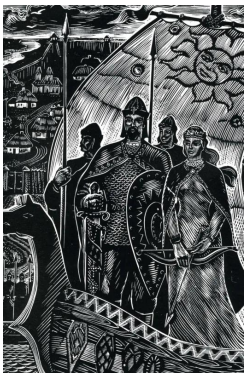
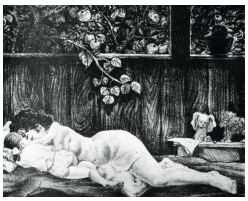
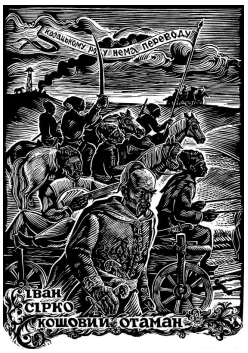
серії — ліногравюр: «Криворізький гігант» (1974—75), «Місто-трудівник» (1976), «Шахтобудівники» (1978), «Пори року» (1979), «Києву — 1500» (1982), автолітографій «Партизанська зима» (1985), офортів «О. Пушкін у Катеринославі» (1986), акварелей «По Україні» (1988—95), лініоритів «Гетьмани України» (1999); «Золоті ранети» (1978), «Хазяїн степів» (1981), «Засновники Києва» (1982), «Липа Т. Шевченка» (1989), «Козак Мамай», «Іван Сірко», «Дорога на Байдари» (усі — 1990), «Зимовий краєвид», кольорова ліногравюра «Козацький Троїцький собор у Новомосковську» (обидва — 1992), «Вечірній дзвін» (1996), ліногравюра «Жнивна пора», «Біла симфонія» (обидва — 2000). 1990.

Рекомендована література

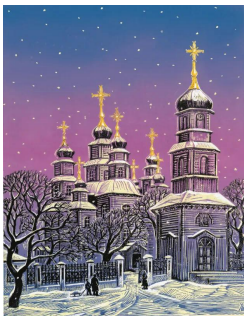
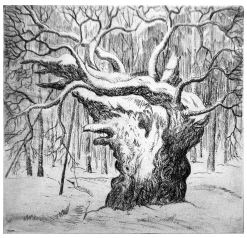
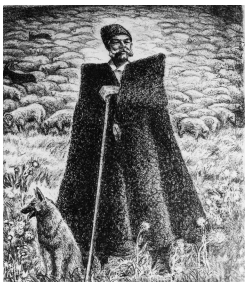
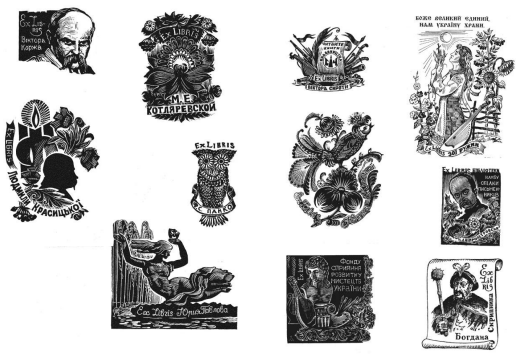
1. Хворост Василий Иванович: Каталог. Дн., 1971
2. 1973
3. Гомольський Л. Від екслібриса до плаката // Культура і життя. 1974, 7 лют.; Бейлисон Я. Графика Василия Хвороста // Дружба народов. 1976. № 10
4. Безбородов И. Найти себя // Днепр вечерний. 1978, 15 июля
5. Выставка экслибриса и графики Василия Хвороста, посвященная 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне: Каталог. Вильнюс, 1985
6. Василий Хворост: Каталог. Дн., 1986
7. Богданова Л. Майстер графіки // Зоря. 1987, 4 січ.; Василь Хворост. Екслібриси: Альбом-каталог. Дн., 1991
8. Василь Хворост. Шевченкіана в екслібрисі. Дн., 1993
9. Василь Хворост: Альбом вибраних творів графіки. Дн., 2002
10. Годенко-Наконечна О. П. Василь Хворост. Дн., 2002.

Л. В. Тверська

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:
Хворост Василь Іванович / Л. В. Тверська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: https://esu.com.ua/article-893225

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).